

VITALE COALITIE: KRACHTIGE VERBINDING VOOR DE REGIO

Hoe kunnen vier maatschappelijke instellingen met totaal verschillende takenpakketten en verantwoordelijkheden goed samenwerken en vernieuwen? In Lelystad is "een zeer interessante coalitie" opgestaan genaamd Lelykracht, aldus Wethouder Janneke Sparreboom Wethouder WMO, Gezondheidszorg en Cultuur Gemeente Lelystad.

"Goed samenwerken, écht goed samenwerken is een opgave", zegt Jan Gommer, directeur van FlevoMeer Bibliotheek. "Je moet wennen aan elkaar, je kwetsbaar durven opstellen, soms harde feedback geven. Maar als je dat proces eenmaal doorlopen hebt, is de beloning groot: het gezamenlijk creëren van relevante programmering voor de stad waarbij je inwoners helpt beter te functioneren in die stad."

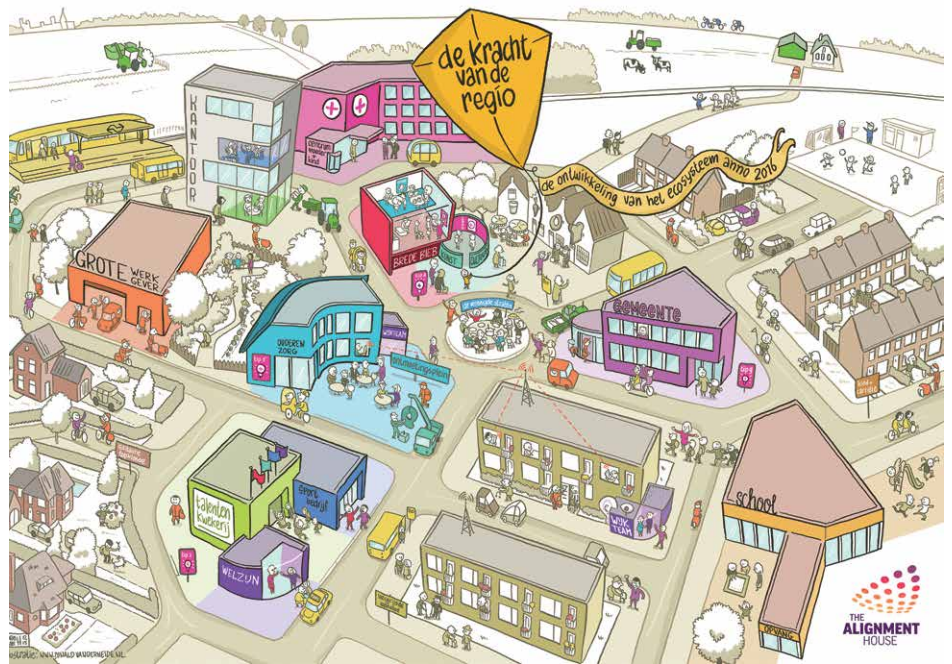
Gommer weet waar hij het over heeft: zijn FlevoMeer Bibliotheek is een van de partners in Lelykracht. Daarin werken naast de bibliotheek Stichting Welzijn Lelystad, cultuurinstelling de Kubus en Sportbedrijf Lelystad samen met een duidelijk en overkoepelend doel: een sterkere samenleving en een bruisend Lelystad.

Je kunt het niet meer alleen

Het is een bijzondere samenwerking omdat het vier instellingen betreft met elk een eigen opgave- en takenpakket. Deze instellingen beseffen dat ze het in een veranderende wereld niet meer alleen kunnen. "We moeten stoppen met systeemdenken", zegt Marcel van Dongen, directeur Sportbedrijf. "We moeten actief de verbinding aangaan met andere partijen."

"Op het eerste gezicht lijkt het misschien een vreemde coalitie", zegt Jan Dekker, directeur van Welzijn Lelystad, "maar het verbindende element is dat we alle vier werken aan de zelfredzaamheid van de bewoners. Dat zie je ook terug in onze aanpak. We werken niet alleen voor de bewoners, we geven samen met de bewoners het programma van Lelykracht vorm."

Samenwerking is nergens gemakkelijk als het moet leiden tot het verzetten van bakens en echte vernieuwing. Mensen zijn geneigd vast te houden aan hun vertrouwde wereld met bestaande processen, gewoontes en afspraken. Dat geldt voor bedrijven, en dat geldt zeker voor partijen in de publieke sector die gewend zijn te werken vanuit bestaande competenties en taken.

Hoe kom je tot een vitale coalitie?

"Het verschil tussen een 'gewoon' samenwerkingsverband en een vitale coalitie zit in zowel de opzet als uitvoering", zegt Jo-Ann Oskam. Oskam is consultant van the Alignment House, een organisatieadviesbureau met veel ervaring in het maken van de krachtige verbindingen tussen diverse partijen. The Alignment House adviseerde en begeleidde Lelykracht vanaf het begin. "Essentieel is dat je werkt vanuit de opgave van elk van de betrokken partijen, de kracht van de regio en in co-creatie met bewoners. Doe je dat goed, dan ontstaat er een krachtenbundeling van partijen die samen de regio en haar bewoners vooruit helpen."

"Op het eerste gezicht lijkt het misschien een vreemde coalitie maar het verbindende element is dat we alle vier werken aan de zelfredzaamheid van de bewoners. Dat zie je ook terug in onze aanpak." samenwerkingsverband en een vitale coalitie zit in zowel de opzet als uitvoering"

“Als maatschappelijke organisatie heb je de taak te luisteren naar de bewoners. Wij hebben die handschoen opgepakt”

Oskam ziet vaak dat de publieke sector vastloopt in de uitdagingen waar zij voor staat. “Die uitdagingen worden op een klassieke manier aangepakt. Als er sprake is van samenwerking, dan gebeurt dat incidenteel en op projectbasis. Is dat project afgerond, dan trekt iedereen zich weer terug achter zijn eigen muur. Dat is geen kritiek”, benadrukt ze. “Voor een maatschappelijke instelling is het bijzonder lastig op eigen houtje de issues van een wijk, stad of regio te tackelen.

Lelykracht werkt vanuit een gezamenlijk ‘feitenfundament’. Dit feitenfundament is gebaseerd op kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar de inwoners en regio. De inwoner staat daarbij centraal. Lelykracht kijkt met een holistische blik naar de stad en regio. “We doen wat nodig is voor Lelystad”, aldus Dekker.

Lelystad: fonds voor nieuwe verbindingen

Een ‘vitale coalitie’ was precies waar Lelystad begin 2015 op zoek naar was. Om de begroting sluitend te krijgen zag de gemeente zich genoodzaakt opnieuw te bezuinigen. Maar de gemeente bezuinigde niet alleen, er kwam ook een fonds voor het leggen van ‘nieuwe verbindingen’.

Lelystedelingen leefden langs elkaar. In veel steden is het stadscentrum

een ontmoetingsplek voor inwoners. Maar in Lelystad is deze verbindingfunctie er nauwelijks. Het fonds moest voor vernieuwende initiatieven zorgen. De gemeente koos bewust niet voor een top down-benadering, zoals vaak gebeurt, maar daagde vooral uit: het ‘veld’ moest oplossingen aandragen. “Wij hebben die handschoen opgepakt”, zegt Gommer. “Als maatschappelijke organisatie heb je de taak te luisteren naar de bewoners. Wij kunnen niet zeggen: wij lenen alleen boeken uit, punt. Wij dragen kennis over. Dat is een bredere taakopvatting. Lelykracht stelde de inwoner centraal. Vanuit het feitenfundament kwam er een relevante programmering voor de stad.”

Concrete oplossingen

Het ‘veld’ kwam met oplossingen. Concrete oplossingen, blijkt uit de programmering van Lelykracht. Zo wordt de ‘Verenigde Straten van Lelystad’ georganiseerd, een dag waarop bewoners worden uitgenodigd bij elkaar in de wijk te kijken. En LelyDance, een op The Passion geïnspireerd dance event met bekende en onbekende inwoners in de hoofdrol.

Voor een vitale coalitie is het essentieel naar meerdere financieringsbronnen toe te werken. Zo word je niet afhankelijk van één partij. Bij Lelykracht wordt actief de samenwerking met bedrijven gezocht - en andersom. De Rabobank heeft belangstelling getoond voor deze bijzondere vorm van maatschappelijk ondernemen. Er zijn meer bedrijven die willen aansluiten.

Dat wil niet zeggen dat de gemeente haar handen van de coalitie heeft afgetrokken. Onlangs kende de gemeente Lelykracht een subsidie van €125.000 voor 2016 toe. Aan de aanvraag voor 2017 en 2018 wordt gewerkt. “Als je erin slaagt goed samen te werken kan 1+1+1+1 wel 5 of meer worden”, zegt wethouder Sparreboom. “Lelykracht is een zeer interessante coalitie. Deze coalitie is niet door de gemeente geïnitieerd, dat maakt het interessant. De vier organisaties hebben zelf gekeken hoe zij samen beter in de behoeften van de regio konden voorzien. Dat ondersteunen wij vanuit de gemeente graag.”

“Voor een vitale coalitie is het essentieel naar meerdere financieringsbronnen toe te werken. Zo word je niet afhankelijk van één partij”

